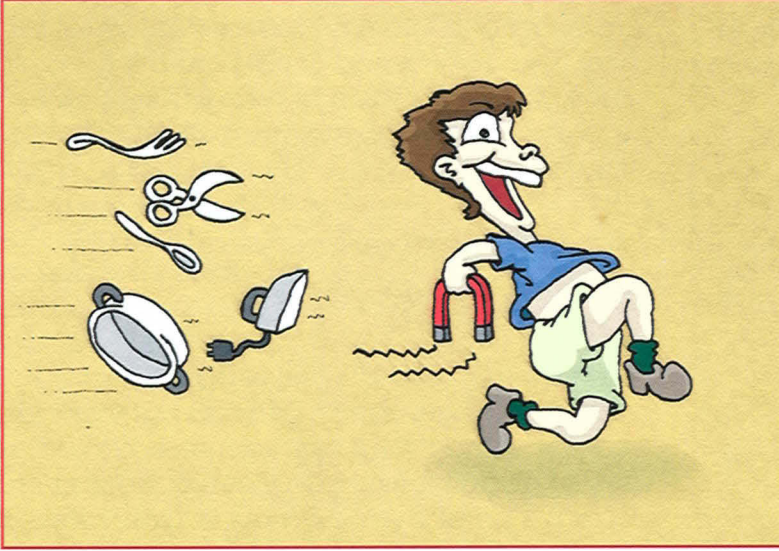

birlikte yaratalım

Mıknatıslarla Deney Yapalım

Mıknatıslarla hiç deney yaptınız mı? Bugüne değin yapmadıysanız bu deney sizin için iyi bir başlangıç olabilir. Mıknatıslar, bazı cisimleri özel bir kuvvet sayesinde çekerler. Mıknatısları ilk bulanlar Eski Yunanlılar olmuş. Onlar doğadaki bazı kayaların, demiri kendine çektiğini fark etmişler. Mıknatis da böylece insanların ilgi alanına ve yaşamına girmiş. Bugün mıknatıslar, insanlar tarafından da üretiliyor. Pek çok teknoloji ürününde (örneğin, motorlar, televizyon, bilgisayar) kullanılıyor.

Deneyimize Hazırlanalım

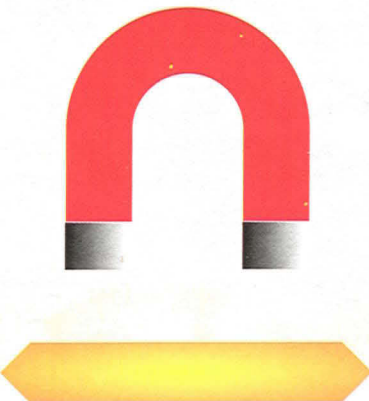

● Çevremizde bulabildiğimiz 12 tane cisim toplayalım. Bu cisimler günlük yaşamımızda sıkça karşılaştığımız ve evimizde ya da okulumuzda kolayca bulabileceğimiz cisimlerden seçilebilir. Yalnız, topladığımız bu cisimlerin karton yumurta kutularının yuvalarına sığabilecek kadar küçük olmasına dikkat etmeliyiz.

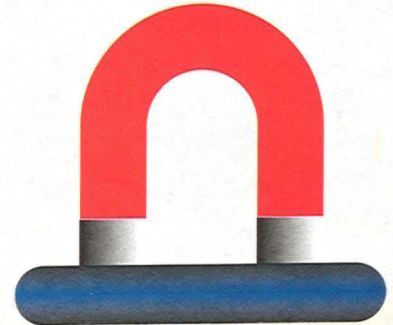

● Yapmamız gereken ikinci şeyse iki tane 6'lı karton yumurta kutusu bulmaktır. Kâğıttan iki etiket hazırlıyoruz. Sonra, bunlardan birinin üzerine "Evet" ötekine "Hayır" yazarak yumurta kutusunun birine "Evet" sözcüğü yazılı etiketi, ötekine de "Hayır" sözcüğü yazılı etiketi yapıştırıyoruz.

● Yumurta kutularını da hazırladıktan sonra sıra kuvvetli bir mıknatis bulmaya geldi. Evdeki büyükler ya da öğretmeniniz bu konuda size yardımcı olacaklardır.

Sağdaki mıknatis bir cismi çekiyor, soldaki mıknatis ise cismi çekmiyor.

birlikte yaratalım

Artık Deneye Başlayabiliriz

● Topladığınız bu 12 cismin mıknatıs tarafından çekilip çekilmeyeceğini birlikte tahmin edin. Mıknatısın çekebileceğini tahmin ettiklerinizi bir yerde, çekemeyeceğini tahmin ettiklerinizi başka bir yerde biriktirin.

● Şimdi de, mıknatısınızla her bir cismin çekilip çekilemediğini inceleyin. Mıknatıs tarafından çekilebilenleri teker teker yumurta kutusunun "Evet" yazılı tarafındaki yumurta yuvalarına, çekilemeyenleriyse kutunun "Hayır" yazılı tarafındaki yumurta yuvalarına yerleştirin.

● Çekilebilen cisimlerle çekilemeyen cisimleri belirledikten sonra, bunları bir liste halinde yazın.

● Doğru ve yanlış tahminlerinizin sayısını belirleyin. Arkadaşlarınızla doğru ve yanlış tahminleriniz hakkında tartışın.

● Bu deneyi sınıfta hep birlikte yaptıysanız, elinizdeki cisimleri aranızda değiştirerek, aynı işlemi yeni cisimlerle tekrar edebilirsiniz.

● Deneyin sonunda, elinizdeki listeleri kullanarak "çekilebilen cisimler" ve "çekilemeyen cisimler"den oluşan iki tablo hazırlayabilirsiniz. Bundan sonra hep birlikte tartışarak neden bazı cisimlerin mıknatıs tarafından çekilebildiği ve neden bazılarının çekilemediği konusunu düşünün.

Resimleyen: Yiğit Özgür

Bu Deney Bize Neler Öğretecek

Bu deneyi yaparken mıknatısa karşı duyarlı cisimlerin özelliklerini fark edeceğiz. Bunları yumurta kutularının içine yerleştirirken düşüncelerimizi sıralayıp düzenlemeyi öğreneceğiz. Fen dersleriyle ilgili bazı sözcüklerle tanışacağız. Cisimleri çekilebilirlik özelliklerine göre "Evet" ve "Hayır" sözcükleri altında sınıflandırırken ayırma ve kümeleme becerisini kazanmanın yanı sıra bu iki sözcüğün farkını ayırt edebileceğiz.